

ROEMEENS

"neem mij mee op reis"

"te rog ia-ma cu tine intr-o calatorie"

IN SAMENWERKING MET

van Dale

WAT & HOE

TAALGIDS

ROEMEENS

Vertaling
Marike Dokter,
m.m.v. Dr. W. van Eeden

Aanvullingen en correcties
Ellen Uiterlinden-Bredius;
EstEnter Translations, Simona
Schouten

Wat & Hoe: wat anders!?

Wat & Hoe maakt deel uit van Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen
www.kosmosuitgevers.nl

Leverbaar in de serie Wat & Hoe:

- Wat & Hoe Onderweg
- Wat & Hoe Select
- Wat & Hoe Taalgidsen

Kijk voor meer informatie op:

www.watenhoe.nl watenhoe watenhoe_reizen

23e druk, 2016
© Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Technische realisatie en productie: LINE UP boek en media bv
Omslagontwerp: Julia Brants, Den Haag
Vormgeving: Julia Brants, Den Haag
Illustraties: Monique van den Hout
ISBN 978 90 215 6215 5
NUR 507

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze en/of door welk ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever stelt zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave. Wij zouden het zeer waarderen wanneer u geconstateerde onjuistheden ons wilt doorgeven, zodat wij hiermee rekening kunnen houden bij een volgende druk. Uw opmerkingen kunt u zenden aan: info@watenhoe.nl

Inhoud

Woord vooraf 6

1 Handig om te weten... 7
1.1 Beknopte grammatica 7
1.2 Uitspraak 10
1.3 Handige rijtjes 11
1.4 Datum, tijd en getallen 16
1.5 Persoonlijke gegevens 24

2 Praktische zaken 26
2.1 Bank 26
2.2 Post 27
2.3 Telefoon 28
2.4 Internet 32
2.5 Foto en video 33
2.6 Het weer 35
2.7 Veiligheid 37

3 Ontmoetingen 39
3.1 Algemeen 39
3.2 Iemand aanspreken 40
3.3 Zich voorstellen 42
3.4 Elkaar begrijpen 48
3.5 Hobby's 49
3.6 Een mening geven 50
3.7 Een compliment geven 52
3.8 Iets aanbieden 52
3.9 Uitnodigen 53
3.10 Iets afspreken 54
3.11 Iemand versieren 55
3.12 Afscheid nemen 57

4 Onderweg 61
4.1 De weg vragen 61
4.2 Douane 64
4.3 Bagage 66
4.4 De auto 67
4.5 Verkeersborden 67
4.6 Het benzinestation 70
4.7 Pech en reparaties 71

Inhoud

4.8 De fiets 73
4.9 Vervoermiddel huren 76
4.10 Liften 78
4.11 Inlichtingen 79
4.12 Openbaar vervoer 81

5 Overnachten 90
5.1 Accommodatie zoeken 90
5.2 Bij de receptie 91
5.3 Kamperen 92
5.4 Hotel/appartement/huisje 96
5.5 Klachten 99
5.6 Vertrek 100

6 Eropuit 102
6.1 Bezienswaardigheden 102
6.2 Sport en recreatie 105
6.3 Aan het water 106
6.4 In de sneeuw 109
6.5 Wandelen en bergbeklimmen 110
6.6 Fitness en wellness 111

7 Winkelen 113
7.1 Algemeen 114
7.2 Levensmiddelen 116
7.3 Kleding en schoenen 117
7.4 Kapper 119
7.5 Afrekenen 121

8 Eten en uitgaan 123
8.1 In het restaurant 123
8.2 Bestellen 124
8.3 Klachten 132
8.4 Afrekenen 133
8.5 Uitgaan 134
8.6 Kaartjes reserveren 137

9 Gezondheid 139
9.1 De dokter roepen 139
9.2 Klachten van de patiënt 139
9.3 Het consult 141
9.4 Recept en voorschriften 148
9.5 De tandarts 149

10 In moeilijkheden 151
10.1 Om hulp vragen 151
10.2 Ongelukken 152
10.3 Er is iemand vermist 154
10.4 Verlies en diefstal 155
10.5 Aanranding 156
10.6 De politie 157

Woordenlijsten 159
Nederlands – Roemeens 159
Roemeens – Nederlands 213

Woord vooraf

Al ruim 90 jaar kun je je met ***Wat & Hoe Taalgidsen*** verstaanbaar maken in vele talen. Dat betekent niet dat de gidsen inmiddels hoogbejaard zijn. Met de huidige generatie gidsen kun je vragen naar de beschikbaarheid van wifi, plekken om je telefoon op te laden of waar je geheugenkaartjes kunt kopen voor je camera. Ook zijn vele taalgidsen inmiddels als app beschikbaar voor Android en iOS. Sommige apps bevatten beluisterbare uitspraak die je kunt laten horen aan je gesprekspartner. En er zelf mee oefenen kan natuurlijk ook!

De ***Wat & Hoe Taalgidsen*** staan bekend om de vele handige zinnetjes die je kunt gebruiken in een hotel, restaurant of gewoon op straat. Bij alle zinnen zie je meteen hoe je ze moet uitspreken. Er zijn praktische tekeningen waarop je ook kunt aanwijzen wat je nodig hebt. Achterin staan woordenlijsten in beide richtingen die van pas kunnen komen om snel even een woord op te zoeken. Wil je meer weten over de grammatica, dan kun je voorin daarover een beknopte praktische uitleg vinden. De gidsen zijn in samenwerking met Van Dale tot stand gekomen.

Wat & Hoe-taalgidsen zijn er in de volgende talen:

Afrikaans	Fries	Roemeens
Arabisch	Grieks	Russisch
Braziliaans	Hebreeuws	Slowaaks
Bulgaars	Hongaars	Spaans
Catalaans	Indonesisch	Thai
Chinees Mandarijn	Italiaans	Tsjechisch
Deens	Japans	Turks
Duits	Kroatisch	Vietnamees
Engels	Noors	Zweeds
Fins	Pools	
Frans	Portugees	

Deze ***Wat & Hoe***-taalgidsen zijn ook als app verkrijgbaar:

Duits	Frans	Spaans
Engels	Italiaans	

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

- **De uitspraak van het Roemeens**

(zie ook 1.2 *Uitspraak* en het telefoonalfabet in 2.3)

letter(s)	transcriptie	uitspraak
ă	*ə*	als de e in d**e**
â, î	*I*	De î (â) klinkt voor het ongeoefende oor als de **ă**. Als u goed luistert, hoort u dat de klank anders is. Voor de goede uitspraak moet u uw mond breed trekken – alsof u glimlacht – en doen alsof u 'oe' zegt.
c	*k*	als de k in **k**oek
	tsj	indien gevolgd door e of i, uitgesproken als de c in Italiaans **c**iao
ea	*jaa*	deze klank ontstaat uit een zeer korte ee onmiddellijk gevolgd door een a
g	*ĝ*	als de g in **g**oal
	dzj	indien gevolgd door e of i, uitgesproken als de g in Engelse **g**entleman
i	*ie*	als de ie in n**ie**t
	'	aan het eind van een woord wordt de i heel lichtjes uitgesproken, waardoor een j-klank ontstaat
j	*zj*	als de j in **j**ournaal
l	*l*	hetzelfde als in het Nederlands
oa	*Wa*	deze klank ontstaat uit een zeer korte oo onmiddellijk gevolgd door een a
ş	*sj*	als sj in Nederlandse mei**sj**e
ţ	*ts*	als ts in Nederlandse poe**ts**
u	*oe*	als oe in k**oe**k

De klinkers a, e, o worden maar op één manier uitgesproken: als een lange klinker, maar niet zo lang als in het Nederlands. De transcriptie is aa, ee, oo.

Zoals in de lijst hierboven te zien is, kent het Roemeens twee letters die met een dakje worden geschreven, de î en de â. Deze letters worden op dezelfde manier uitgesproken, en eigenlijk is het ook 'dezelfde' letter: de â is de oude schrijfwijze, die op grond van de klank rond 1950 is veranderd in î. **Pâine** (brood) werd dus vroeger geschreven als **pîine**. Na de val van het communisme is de spelling in 1993 terugveranderd in â, om daarmee de Latijnse en Romaanse herkomst van de taal te benadrukken, bijv. **când** (wanneer) en **pe curând** (tot straks). In plaatsnamen kunnen beide letters voorkomen, hoewel woorden die zijn afgeleid van România altijd de â hebben gehouden. De î is gebleven in woorden die beginnen of eindigen met î (în/În), bijv. **închis** (gesloten). Bij de vervoeging van **a fi** (zijn) werd de î een **u**: **sînt/sîntem** (ik ben/wij zijn) etc. werd **sunt/suntem**.

Vanzelfsprekend kunnen we hier niet een nauwkeurige grammatica van het Roemeens geven. Deze bladzijden zijn eerder bedoeld ter verduidelijking van de voorbeeldzinnen uit dit boekje.

Het Roemeens is een Romaanse taal, dat wil zeggen dat het een beetje lijkt op Frans, Italiaans en Spaans. Een voordeel ten opzichte van deze talen is dat het Roemeens een betrekkelijk eenvoudige spelling heeft. Als u het hoofdstukje over de uitspraak goed bestudeert, kunt u nieuwe Roemeense woorden al gauw goed uitspreken.

Bepaalde woordvolgorden die u misschien wel kent uit het Frans, zoals de bijvoeglijke naamwoorden die achter het zelfstandige naamwoord staan, komt u ook in het Roemeens tegen.

De zelfstandige naamwoorden kennen drie geslachten: mannelijk, vrouwelijk en onzijdig. Het onzijdig is een mengvorm van het mannelijk en vrouwelijk: in het enkelvoud 'gedraagt' het woord zich mannelijk, in het meervoud vrouwelijk. Het onbepaalde lidwoord **un** (een) wordt gebruikt voor mannelijke en onzijdige zelfstandige naamwoorden en **o** (een) is voor de vrouwelijke zelfstandige naamwoorden. Het bepaalde lidwoord (de/het) wordt in het Roemeens áchter het zelfstandige naamwoord geplakt:

– (**u**)**l** of -**le** bij het mannelijk en onzijdig dus **un** domn = **een** man en domn**ul** = **de** man

– **a** bij het vrouwelijk dus fetiță = **een** meisje en fetița = **het** meisje

Bij de lidwoorden in het meervoud wordt het zelfstandige naamwoord eerst naar het meervoud vervoegd en dan wordt het meervoudslidwoord erachter geplakt:

– **i** bij het mannelijk dus mannen = domn**i** en **de** mannen = domni **i**

– **le** bij het vrouwelijk en onzijdig dus meisjes = fetițe en **de** meisjes = fetițe **le**

Ook in de tweede en derde naamval wordt het lidwoord erachter geplakt. Het vrouwelijke zelfstandige naamwoord wordt in de tweede/derde naamval enkelvoud eerst naar het meervoud vervoegd en krijgt dan het lidwoord achter zich.

3 Ontmoetingen

3.1 Algemeen

- **Dank u wel**

Bedankt/dank u wel
Mulţumesc
moeltsoemeesk
Geen dank/graag gedaan
Pentru puţin/cu plăcere
peentroe poetsien/koe plətsjeeree
Heel hartelijk dank
Mulţumesc mult
moeltsoemeesk moelt
Erg vriendelijk van u (m/v)
Sunteţi foarte amabil/ă
soenteets fWaartee aamaabiel/ə
Het was me een waar genoegen
Mi-a făcut (mare) plăcere
miejaa fəkoet (maaree) plətsjeeree
Dank u voor de moeite
Mulţumesc pentru ajutor
moeltsoemeesk peentroe aazjoetoor
Dat had u niet moeten doen
Nu trebuia să faceţi aceasta
noe treeboejaa sə faatsjeets aatsjaastaa
Dat zit wel goed, hoor
Nu e nimic
noe jee niemiek

- **Pardon**

Pardon
Pardon
paardoon
Sorry!
Îmi cer scuze!/Pardon!
Im' tsjeer skoezee!/paardoon!
Sorry, ik wist niet dat ...
Pardon, n-am ştiut că ...
paardoon, naam sjtiejoet kə ...

4 Onderweg

4.1 De weg vragen

Pardon, mag ik u iets vragen?
Scuzați-mă, pot să vă întreb ceva?
skoezaatsiemə, poot sə və Intreeb tsjeevaa?

Ik ben de weg kwijt
M-am rătăcit
maam rətətsjiet

Weet u een ... in de buurt?
Știți vreun/vreo ... în apropiere?
sjtiets vrjoen/vrjoo ... In aaproopiejeeree?

Is dit de weg naar ...?
Duce drumul acesta la ...?
doetsjee droemoel aatsjeestaa laa ...?

Kunt u me zeggen hoe ik naar ... moet lopen/fietsen?
Puteți să-mi spuneți cum să ajung la ... pe jos/cu bicicleta?
poeteets səm' spoeneets koem sə aazjoenĝ laa pee zjoos/koe bietsjiekleetə?

Hoe kom ik daar het snelst met de auto?
Cum ajung cel mai repede acolo cu mașina?
koem aazjoenĝ tsjeel maaj reepeedee aakooloo koe maasjienaa?

Hoe kom ik het snelst in ...?
Cum ajung cel mai repede în ...?
koem aazjoenĝ tsjeel maaj reepeedee In ...?

Hoeveel kilometer is het nog naar ...?
Câți kilometri sunt până la ...?
kIts kieloomeetrie soent pInə laa ...?

Kunt u het op de kaart aanwijzen?
Puteți arăta pe hartă?
poeteets aarətaa pee haartə?

Mijn navigatiesysteem is kapot, kunt u me vertellen hoe ik in ... kom?
Sistemul meu de navigare e stricat, puteți să-mi spuneți cum ajung în ...?
siesteemoel meeW dee naavieĝaaree jeestee striekaat poeteets səm' spoeneets koemaazjoenĝ In ...?

- **Waar?**

hier/daar
aici/acolo
ajietsj/aakooloo

scurt **kort**
scurtcircuit **kortsluiting**
scutec **luier**
scutec (a schimba –ul) **verschonen (baby)**
scuter **scooter**
scuze **excuses, sorry**
se bronza **bruin worden**
seara **'s avonds**
seară **avond**
sec **droog**
secetă **droogte**
secreție **afscheiding (med.)**
secție **afdeling, politiebureau**
secundă **seconde**
seif **kluis (in hotel)**
sejur **verblijf**
semafor **verkeerslicht**
semna **(onder)tekenen**
semnalizator de direcție **richtingaanwijzer**
semnătură **handtekening**
sens giratoriu **rotonde**
sens unic **eenrichtingsverkeer**
sentimente **gevoelens**
serios **ernstig**
serviciu **bediening, werk**
serviciu de week-end **weekenddienst**
sete (a-i fi –) **dorst hebben**
sex **seks**
sfârc **tepel**
sfat **advies**
sfert **kwart**
sfert de oră **kwartier**
SIDA **aids**
sigur **betrouwbaar (apparaat), veilig**
siguranță (centură de –) **veiligheidsgordel**
silențiator **knalpot**
SIM-lock **SIM-lock**
simplu **eenvoudig**
simți **voelen**
sinagogă **synagoge**
sincer **eerlijk**
singur **alleen**
singură **alleen**
sirop **drankje (med.), stroop**
sirop contra tusei **hoestdrank**
slab **dun, mager, zwak**
slănină **spek**
slip **slipje, zwembroek**
slujbă religioasă **kerkdienst, mis (zn)**
smântână **room**
sms **sms**
sms (a trimite –) **sms'en**
snorkeling (a face –) **snorkelen**
snowboarding (a face –) **snowboarden**
soare **zon**
solduri **opruiming, uitverkoop**
soluție pentru îndepărtat pete **vlekkenmiddel**
somnifer **slaappil**
soră **zus**
sos **saus**
sos de roșii **tomatensaus**
sosi **aankomen**
sosire (ora sosirii) **aankomsttijd**
soț **echtgenoot**
soție **echtgenote**
spargere **inbraak**
spate **rug**
spăla **wassen**
spălătorie **wasserette**
special **bijzonder**
specialist **specialist**
specialitate **specialiteit**
spectacol **show, voorstelling**
spital **ziekenhuis**
spiță **spaak**
splină **milt**
sport **sport**
sport (a face –) **sporten**
sport de iarnă **wintersport**
spune **zeggen**
squash (a juca –) **squashen**
sta **logeren**
sta culcat **liggen**
sta jos **zitten**
stadion **stadion**
stâncă **rots**
stânga (la –) **linksaf**
statuie **standbeeld**

staţie **halte**
staţie de autobuz **bushalte**
staţie de benzină **tankstation**
staţie de metrou **metrostation**
staţie de taxiuri **taxistandplaats**
staţiune **badplaats**
staţiune balneară **thermaal bad**
steag **vlag**
stick usb **USB-stick**
sticlă **fles**
stomac **maag**
stomatolog **tandarts**
stradă **straat**
stradă (partea dinspre –) **straatkant**
stradă cu magazine **winkelstraat**
strânge **opruimen**
străin **buitenlands**
străinătate **buitenland**
stricat **bedorven, kapot**
stridii **oesters**
strivi **kneuzen**
strop **druppel**
strugure **druif**
student/ă **student**
studia **studeren**
sub **onder**
subtitrat **ondertiteld**
subţire **dun**
suc **frisdrank, sap, vruchtensap**
sud **zuiden**
sudoare **zweet**
sumă **bedrag, optelling**
suna **(op)bellen**
supă **soep**
supărat **boos, kwaad**
supermarket **supermarkt**
supliment **toeslag**
surd **doof**
surf (placă de –) **surfplank**
surfing (a face –) **surfen (sport)**
surpriză **verrassing**
sus **naar boven**
sus (mai –) **boven (hoger dan)**
sutien **beha**
suvenir **souvenir**
suzetă **fopspeen**

Ş

şah (a juca –) **schaken**
şale **lende**
şalupă **motorboot**
şampanie **champagne**
şampon **shampoo**
şampon pentru păr uscat **droogshampoo**
şarpe **slang (dier)**
şcoală **school**
şef **chef**
şerbet **sorbet**
şervet **servet**
şezlong **ligstoel, strandstoel**
şi **en**
şiret **veter**
şlapi **slippers**
şoarece **muis**
şobolan **rat**
şofer **chauffeur**
şold **heup**
şomer **werkloos**
şort **broek (kort)**
şosetă **kous**
şosete **sokken**
şperaclu **steeksleutel**
ştecăr **stekker**
ştecăr universal **wereldstekker**
ştergător de parbriz **ruitenwisser**
şti **weten**
ştiri **nieuws**
şuncă **ham**
şurub **schroef**
şurubelniţă **schroevendraaier**

tabletă **tablet**
tablou **schilderij**
tacâm **bestek**
talc **talkpoeder**
talcioc **rommelmarkt, vlooienmarkt**
talpă **zool**
tampoane igienice **tampons**
tamponare **aanrijding, botsing**

ROEMEENS

WAT & HOE
TAALGIDS

De beste tolk voor op reis

Vlot de rekening vragen op een terrasje?
Een gesprekje aanknopen?
Met deze taalgids kom je altijd uit je woorden.

ALTIJD HANDIG

Goedendag	Bună ziua	*boenə ziewaa*
Tot ziens	La revedere	*laa reeveedeeree*
Ja, graag	Da, vă rog	*daa, və roǧ*
Nee, dank u wel	Nu, mulţumesc	*noe, moeltsoemeesk*
Sorry	Scuze	*skoezee*
Links	În stânga	*In stInǧaa*
Rechts	În dreapta	*In drjaaptaa*
Hoeveel kost dit?	Cât costă?	*kIt koostə?*
Waar is het toilet?	Unde e toaleta?	*oendee jee tWaaleetaa?*

GETALLEN

1	unu/una (m/v)	*oenoe/oenaa*
2	doi/două (m/v)	*dooj/dooWə*
3	trei	*treej*
4	patru	*paatroe*
5	cinci	*tsjientsj*
6	şase	*sjaasee*
7	şapte	*sjaaptee*
8	opt	*oopt*
9	nouă	*nooWə*
10	zece	*zeetsjee*

Ruim 4.000 woorden & zinnen
Woordenlijst Nederlands – Roemeens
Woordenlijst Roemeens – Nederlands
Duidelijke aanwijzingen voor uitspraak

NUR 507
9 789021 562155
WWW.WATENHOE.NL